

Dosar nr. 4894/2/2012

R O M A N I A
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

SENTINȚA CIVILĂ NR. 7056

Ședința publică de la 11 decembrie 2012

Curtea constituită din:
PREȘEDINTE – MELANIA BEJENAR
GREFIER - SANDA ȘERBĂNESCU

* * * * *

Pe rol fiind pronunțarea asupra acțiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII în contradictoriu cu pârâtul STANCU ION/IOAN.

Obiectul cauzei – „constatarea calității de lucrător/colaborator al Securității”.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 04 decembrie 2012, fiind consemnate în cuprinsul încheierii de la acea dată, când Curtea, pentru a da posibilitatea părților să depună concluzii scrise, a amânat pronunțarea cauzei pentru data de 11 decembrie 2012, când a hotărât următoarele:

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București – Secția a VIII-a Contencios Administrativ și Fiscal la data de 18.06.2012, reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității (CNSAS) a solicitat constatarea calității de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Stancu Ion/Ioan.

În motivarea acțiunii, reclamantul a arătat că, prin cererea nr. P5185/09/17.11.2009 adresată CNSAS de către publicația Evenimentul Zilei, s-a solicitat verificarea pârâtului, în calitate de prodecan al Facultății de teologie Ortodoxă din cadrul Universității din Pitești, cererea fiind legală raportat la prevederile art. 3 lit. s din OUG nr. 24/2008.

Reclamantul a mai arătat că, așa cum rezultă din cuprinsul notei de constatare nr. DI/I/2747/24.11.2010 și din înscrisurile atașate acțiunii, pârâtul a fost recrutat de organele de Securitate în noiembrie 1980, sub numele conspirativ „Severus”, pentru a fi dirijat informativ pe lângă persoane din afara granițelor țării, la data de 15.04.1981 semnând și un angajament olograf.

A menționat că pârâtul a furnizat organelor de securitate mai multe materiale, respectiv informații despre ecourile în cadrul comunității de români din R. F. Germania la aflarea veștii că o delegație a conducerii de partid urma să facă o vizită în acest stat, informații despre „situația parohiilor disidente din Europa”, indicând numele preoților parohi și manifestările ostile ale acestora, note informative referitoare la organizațiile bisericesti străine și rolul politic al acestora, iar în perioada în care s-a aflat cu bursă de studii în Germania (1982-1985), a furnizat note despre diverse persoane de cetățenie română și nu numai care desfășurau activități îndreptate împotriva dictaturii comuniste din țară. S-a mai arătat că, începând cu anul 1980, pârâtul a fost recompensat cu bani pentru informațiile furnizate.

Reclamantul a apreciat așadar ca fiind îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 pentru reținerea calității pârâtului de colaborator al Securității, apreciind că furnizarea unor informații de asemenea natură s-a făcut conștient, cu reprezentarea clară a faptului că relatările respective nu rămâneau fără urmări și că asupra persoanelor vizate se puteau lua măsuri de urmărire și verificare, cu încălcarea dreptului la viață privată, pârâtul vizând această consecință. A subliniat că delatiunea pârâtului referitoare la manifestația anticomunistă pregătită de românii din RFG a fost exploatată pe linia acțiunii „Dialog 1984”. A arătat astfel că informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viață privată prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 3 lit. s, art. 2 lit. b, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din OUG nr. 24/2008, art. 31 alin. 2 și art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al CNSAS, adoptat prin Hotărârea Colegiului CNSAS nr. 2/2009, precum și art. 112 C.pr.civ.

În dovedire, reclamantul a depus la dosar nota de constatare și înscrisurile ce au stat la baza întocmirii acesteia.

Pârâtul Stancu Ion a formulat întâmpinare în cauză, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca nefondată.

În motivare a arătat că a fost cooptat de organele fostei Securități ca urmare a faptului că urma să efectueze un doctorat în străinătate, fiind de notorietate că, în acea perioadă, toți cetățenii români care părăseau țara, urmând să aibă legături cu disidenți români sau alți cetățeni români stabiliți în state occidentale, cu vederi politice potrivnice regimului comunist, erau obligați și chiar forțați să semneze așa-zisele angajamente și să furnizeze informații operative. A subliniat că semnarea angajamentului era o condiție esențială pentru acordarea dreptului de părăsire a țării, iar furnizarea informațiilor îl ferea atât pe cel în cauză, la întoarcerea în țară, cât și familia acestuia, de acțiuni represive din partea organelor statului.

Astfel, pârâtul a arătat că a fost supus unei constrângeri morale, căci dacă ar fi încetat colaborarea cu organele Securității sau nu ar fi furnizat informațiile așa-zis operative, i-ar fi fost imposibil să-și continue studiile.

A apreciat totodată ca fiind o exagerare calificarea informațiilor furnizate ca fiind informații operative, menționând că acestea aveau un caracter generic, putând fi catalogate cel mult drept „bârfă”, astfel că nu justificau cuantumul recompenselor pretins acordate.

A susținut că reclamanta nu a furnizat probe din care să rezulte că informațiile respective au avut ca urmare directă îngrădirea drepturilor sau libertăților fundamentale ale vreunei persoane sau că ar fi fost folosite în cadrul operațiunii „Dialog 1984”.

Pârâtul a concluzionat așadar că nu sunt îndeplinite cele două condiții prevăzute cumulativ de lege pentru constatarea calității sale de colaborator al Securității, respectiv ca informațiile furnizate să se refere la activități sau atitudini anticomuniste și să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În drept, a invocat prevederile OUG nr. 24/2008 și ale art.115 C.pr.civ.

Proba cu înscrisuri și proba testimonială propuse de pârât în dovedirea constrângerii morale la care a fost supus au fost respinse ca neconcludente prin încheierea de ședință din data de 04.12.2012.

Pârâtul a depus la dosar concluzii scrise în cuprinsul cărora a dezvoltat susținerile din întâmpinare.

Analizând actele și lucrările dosarului, Curtea reține următoarele:

Potrivit art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, este colaborator al Securității „persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist și care au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.

Din actele dosarului rezultă că, în anul 1980, pârâtul Stancu Ion a fost recrutat în calitate de colaborator de către Serviciul Independent 0544 din cadrul Securității Municipiului București, în scopul trimerii cu sarcini pe termen îndelungat în străinătate (fila 152), la data de 15.04.1981 semnând și un angajament olograf în acest sens (fila 93).

Pârâtul a furnizat informații organelor fostei Securități, sub numele conspirativ „Severus”, fiindu-i atribuite mai multe note informative olografe, din perioada 1982-1985, când s-a aflat în R.F. Germania cu bursă de studii, respectiv din perioada în care s-a aflat în România, 1980-1981.

Astfel, printr-o notă olografă din data de 20.09.1984 (fila 422), pârâtul a relatat ecourile pe care le-a avut în rândul comunității române din RFG anunțarea unei vizite a conducerii de partid și de stat din România în acest stat occidental, relatând despre intenția organizării unei manifestații anticomuniste, după cum urmează: „Românii refugiați în R. F. Germania, și-n special cei din <comunitatea română> din Freiburg, vor să organizeze o manifestație împotriva politicii țării noastre, manifestație care să fie întemeiată cu câteva persoane, care vor face greva foamei, cerând reîntregirea familiilor și granițe libere spre occident. Locul acestei manifestații a fost stabilit în orașul München, când tovarășul președinte va fi primit oficial de șeful partidului Bavariei C.S.U. – J. Strauss. În Freiburg este preot, care se pare că le dă concursul celor care vor să organizeze acest marș.”

Din notă rezultă că aceste informații au fost culese în urma unor discuții purtate de pârât cu LFM, preot stabilit ilegal în RFG în anul 1982, cunoscut organelor de Securitate ca având „o atitudine dușmănoasă la adresa țării”, care la rândul său stabilise poziția românilor refugiați în urma unei discuții cu numitul NCM, angajat al postului de radio Europa Liberă.

Din documentele aflate la dosar (fila 438) reiese totodată că aspectele semnalate de pârât au fost exploatate de organele de Securitate pe linia acțiunii „Dialog '84”.

De asemenea, printr-un raport olograf, nedatat, intitulat „Situația parohiilor disidente din Europa” (fila 363), pârâtul a furnizat informații despre parohiile cu „atitudine ostilă față de țară”, indicând numele preoților parohi și manifestările ostile ale acestora. Spre exemplu, preoții U și D de la biserica din Geneva „la serviciile divine pomenesc pe regele Mihai”.

În alte note olografe, din 27.01.1984 (filele 396, 394), pârâtul a furnizat informații despre organizații bisericești străine, care au „și un important rol politic”. Astfel, în cadrul organizației evanghelice germane „Das Diakonische Werk” activează ca profesor doamna L, care are o atitudine neloială față de politica din țările socialiste, lăsând să se înțeleagă în discuțiile cu participanții la seminarul ei „greutățile pe care trebuie să le întâmpine cei din vest când vizitează țările socialiste”. O altă organizație, „Caritas”, având ca scop ajutorarea celor fugiți din răsărit, este condusă de numitul TC, cetățean român fugit din țară de mai mulți ani, care „se ocupă cu ajutorarea românilor și recrutarea a noi cadre, care să critice țara la Europa liberă”, iar „în urmă cu câțiva ani, a luat inițiativa împreună cu alți legionari să înființeze o <nouă Românie>, sub regenta regelui Mihai”.

În perioada în care s-a aflat la studii în străinătate, pârâtul a furnizat informații și despre diverse persoane de cetățenie română și nu numai care desfășurau activități îndreptate împotriva dictaturii comuniste din țară.

Relevantă în acest sens este nota olografă din 13.08.1985 (fila 450) despre numiții EM, „șeful tipografiei <Miorița>, care tipărește cărți și materiale de propagandă anticomunistă”, și ID, director și redactor, scopul tipăriturilor fiind acela „de a uni românii, de a-i înrăi împotriva politicii țării”.

De asemenea, notele informative despre preotul OB și ajutorul acestuia FL, cu privire la care pârâtul relatează că, împreună cu mai mulți români, au defilat cu steagul românesc fără stemă și cu o lozincă pe care scria „România” cu ocazia unei sărbători a Bisericii Catolice Germane (fila 377), iar despre FL informează într-un alt material că face propagandă bisericii unite căutând să convingă pe toate căile „de necazurile și nedreptățile suferite” de această biserică. Cuvântarea respectivului ar fi fost difuzată la Europa liberă (fila 407).

Într-o notă olografă din 13.10.1984 (fila 439), pârâtul arată că postul de radio Europa liberă transmite și slujba de la parohia unită a diaconului I, unde îl semnalează pe preotul IC (fila 447), „fugit de vreo 9 luni din țară”, care încearcă să convingă auditoriul „ce situație dureroasă este în țară, că mor oamenii de foame și că el a fugit că nu a mai putut suporta această situație”.

Într-un alt material (fila 362), pârâtul relatează despre un coleg, JL, care, nedorind să revină în țară la terminarea bursei, a fost sfătuit cum să facă să obțină o nouă bursă, iar într-o notă din 27.01.1984 (fila 392) arată că un coleg teolog, KE, face comentarii tendențioase despre cei din Blocul de Est, numiți generic „nemâncați”, fiind semnalată și părerea negativă a acestuia ca urmare a vizitei făcute în România.

Importanța informațiilor furnizate de pârât pentru organele de Securitate este confirmată de recompensele bănești ce i-au fost acordate în mod constant, în perioada 1980-1984, pentru activitatea sa, la dosar fiind depuse atât rapoarte întocmite de ofițerii de Securitate cu propuneri de recompensare a colaboratorului „Severus”, cât și chitanțe semnate cu numele conspirativ și chiar cu numele real al pârâtului, astfel că nu pot fi primite susținerile sale potrivit cărora sumele respective de bani nu i-ar fi fost remise.

Curtea reține așadar că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 pentru a se reține calitatea pârâtului de colaborator al Securității, respectiv informațiile furnizate de acesta, astfel cum au fost redate mai sus, se referă la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și au vizat îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, pârâtul conștientizând faptul că împotriva persoanelor la care se refereau delatările sale se puteau lua măsuri de urmărire și verificare, fiindu-le astfel încălcate, din considerente exclusiv politice, dreptul la viață privată, consacrat de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția României din 1965 coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice.

Faptul că pârâtul ar fi furnizat informațiile în stare de constrângere morală, în caz contrar fiind în imposibilitate de a-și continua studiile în străinătate sau fiind pasibil de măsuri coercitive din partea organelor de Securitate, nu exclude reținerea calității sale de colaborator al Securității, căci dispozițiile art. 2 lit. b teza a II-a din OUG nr. 24/2004 prevăd expres situațiile în care persoana care a furnizat informații lucrătorilor Securității nu este considerată colaborator, apreciindu-se că a acționat sub imperiul constrângerii, respectiv în cazul în care a furnizat „informații cuprinse în declarații, procese-verbale de interogatoriu sau de confruntare, date în timpul anchetei și procesului, în stare de libertate, de reținere ori de arest, pentru motive

politice privind cauza pentru care a fost fie cercetată, fie judecată și condamnată", iar ipotezele la care se referă textul de lege nu se regăsesc în speță.

Nu poate fi primită nici apărarea pârâtului în sensul că informațiile furnizate au caracter generic, reprezentând simple „bârfe”, căci din conținutul notelor informative rezultă că a pus la dispoziția organelor de Securitate informații concrete referitoare la atitudinile potrivnice regimului comunist ale celor vizați, doar aceste informații fiind avute în vedere pentru stabilirea calității sale de colaborator al Securității.

În ce privește faptul că nu s-a dovedit că informațiile furnizate ar fi avut ca urmare directă îngrădirea unor drepturi sau libertăți fundamentale ale celor la care se referă delatiunile pârâtului, Curtea reține că legea cere doar „vizarea” încălcării unor drepturi sau libertăți, și nu producerea efectivă a unui asemenea rezultat, astfel că, atâta timp cât informațiile erau apte să producă o reacție din partea Securității, cum este cazul în speță, iar informatorul putea să conștientizeze posibilitatea unei astfel de reacții, cerința legală este îndeplinită.

Pe cale de consecință, Curtea va admite acțiunea formulată de reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și va constata calitatea pârâtului Stancu Ion/Ioan de colaborator al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
HOTĂRĂȘTE:**

Admite acțiunea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr.55-57, sector 3, în contradictoriu cu pârâtul STANCU ION/IOAN, domiciliat în București,, sector 5.

Constată calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 11 decembrie 2012.

PREȘEDINTE,
MELANIA BEJENAR

GREFIER,
SANDA ȘERBĂNESCU

CONFORM CU
ORIGINALUL

Red.MB/25.04.2013

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA *Contencios administrativ*
Prezenta copie fiind conformă
cu originalul aflat în dosarul
acestei instanțe Nr. *4894/2/2012*
se legalizează de noi.
GREFIER ȘEF,

S-a anulat chitanța/foaia de vârsământ Nr. /
..... în sumă de lei
GREFIER ȘEF

*Definitivă și executivă la
respingerea apelului declarat de
STANCU ION în răspundere, Sec.
civ. 1102 / 05.03.2014 în
7 Dos. nr. 4894/2/2012 / CCJ.*

